

2015-05-13

Diariennr 1402997

Koncernstab kansli, Möten & Internationella relationer

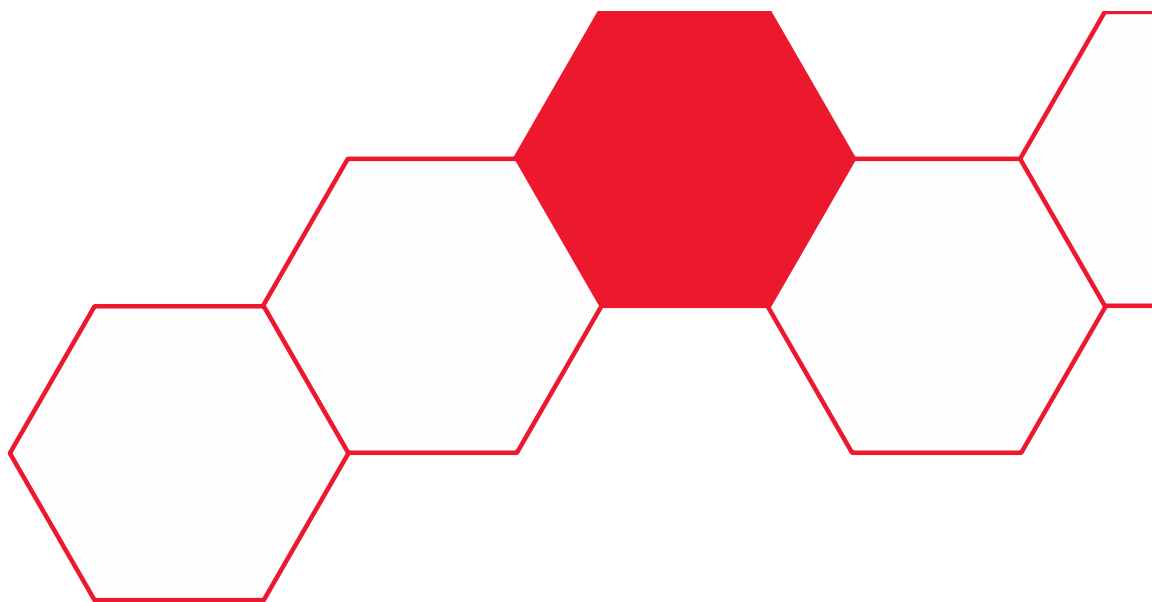
Författare: Per-Olof Persson, strateg internationella relationer

Kontaktperson: Maria Lindbom, strateg internationella relationer

maria.lindbom@skane.se, tel 0768-871102

Policy för Region Skånes internationella arbete

2015-05-13

INNEHÅLL

1 Syfte.....	3
2 Ansvarsfördelning	3
2.1 Regionfullmäktige.....	3
2.2 Regionstyrelsen.....	4
2.3 Gemensamma presidiet för internationella frågor och intressebevakning.....	4
2.4 Övriga nämnder	4
3 Bakgrund	4
3.1 Det öppna skåne 2030.....	6
4 Tematiska samarbeten	7
5 Viktiga arenor	7
5.1 Samarbetsavtal	7
5.2 Organisationer och nätverk	8
5.3 EU/Europa.....	8
6 Att företräda Region Skåne	9

1 Syfte

Syftet med denna policy för Region Skånes internationella arbete är att lägga fast var i vår organisation politiska beslut om medverkan i internationellt arbete fattas, att arbetet ska vara förankrat i den regionala utvecklingsstrategin samt att ge betydande exempel på arenor, nätverk och avtal inom det internationella arbetet.

I de flesta av de utvecklingsfrågor vi arbetar med finns ett internationellt perspektiv som behöver beaktas. Omvärldsbevakning och internationellt arbete ska därför vara en integrerad del i alla våra verksamheter. Internationellt utbyte och samarbete bidrar också till kompetensutveckling och kunskap av betydelse för utvecklingen av våra egna verksamheter och hos förtroendevalda och medarbetare.

Region Skånes roll som ledande aktör i det regionala utvecklingsarbetet samt som sjukvårdshuvudman och stor arbetsgivare förutsätter både god omvärldskunskap och förmåga att bevaka intressen såväl nationellt som internationellt. Genom samarbete med andra regioner, goda kontakter med nationella myndigheter, ett aktivt arbete i svenska och europeiska samarbetsorganisationer samt internationella kontaktnät och relationer ökar vi våra möjligheter till framgång i alla våra roller.

När förtroendevalda och medarbetare i Region Skåne samverkar med andra parter är det viktigt att vara medveten om att man företräder Region Skåne. Det behövs därför en samsyn som är förankrad i våra styrande dokument och kunskap om vilka ställningstaganden den politiska ledningen och koncernledningen gjort i olika frågor. Liksom för all annan verksamhet i Region Skåne måste det internationella arbetet bidra till att genomföra intentionerna i den regionala utvecklingsstrategin. Det betyder att internationellt arbete ska vara en integrerad del i verksamheten och beaktas såväl i intern budgetprocess och verksamhetsplanering som i samarbete med andra aktörer inom de arenor där vi verkar – i Skåne, nationellt, europeiskt och globalt. Det är också viktigt att det sker en löpande återkoppling till beslutande organ och ledning om resultaten av arbetet samt att kunskaper och erfarenheter tas tillvara i vår organisation.

2 Ansvarsfördelning

2.1 REGIONFULLMÄKTIGE

- Beslutar om policy för det internationella arbetet och hur beslutsordningen i den politiska organisationen ska vara.
- Gör i början av varje ny mandatperiod en översyn av policyn. Om beslut om ny regional utvecklingsstrategi fattas under löpande mandatperiod ska även policyn ses över.
- Beslutar i de fall det är av principiell betydelse om medlemskap och politisk representation i internationella organisationer.

2.2 REGIONSTYRELSEN

- Har ett övergripande ansvar för omvärlds- och intressebevakning.
- Beslutar om regionövergripande medlemskap och politisk representation i internationella organisationer i de fall detta inte faller under regionfullmäktiges ansvar.
- Kan ingå regionövergripande avtal.
- Anger i sina årliga direktiv för budget och verksamhetsplan en inriktning även för det internationella arbetet inom sitt eget ansvarsområde liksom för övriga nämnder.
- Följer årligen i verksamhetsberättelse och bokslut upp sitt eget och övriga nämnders och bolags internationella arbete.

2.3 GEMENSAMMA PRESIDET FÖR INTERNATIONELLA FRÅGOR OCH INTRESSEBEVAKNING

- Bereder årligen inriktningen för det internationella arbetet inför regionstyrelsens beslut om planeringsförutsättningar och förslag till budget och verksamhetsplan.
- Bereder frågor om regionövergripande medlemskap i internationella organisationer och nätverk.
- Bereder frågor om regionövergripande avtal och samarbete med andra regioner/motsvarande.
- För policydiskussioner inför möten och beslut i de internationella organisationer där Region Skåne är medlem.
- Är ett forum för återrapportering av internationella uppdrag.

2.4 ÖVRIGA NÄMNDER

- Ansvarar för bevakning av EU-lagstiftning och andra relevanta omvärldsfaktorer som påverkar respektive sakområde.
- Kan inom sitt sakområde ingå internationella avtal och besluta om medlemskap i internationella organisationer och nätverk.
- Redovisar årligen i budget och verksamhetsplan – utifrån regionstyrelsens direktiv – vilka internationella samarbeten de bedriver/avser bedriva samt vilka resurser de avdelar för detta.
- Följer årligen i verksamhetsberättelse och bokslut upp sitt eget internationella arbete.

3 Bakgrund

Regionfullmäktige fastställde 2014-06-17, § 57, den regionala utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne 2030*. I beslutet slog fullmäktige fast att strategin ska ligga till grund för Region Skånes budget och efterföljande verksamhetsplaner. Man uppmanade samtidigt de skånska utvecklingsaktörerna att ställa sig bakom strategin och att aktivt delta för att genomföra dess intentioner, och uppmanade till samhandling inom olika gemensamma arenor och samverkanskonstellationer.

Regionstyrelsen uppdrog i samband med beslutet åt regiondirektören att säkerställa utvecklingsstrategins intentioner inom Region Skånes verksamhet och det långsiktiga åtagandet att leda arbetet kring genomförandet. Samtliga förvaltningar inom Region Skåne ska arbeta med strategins intentioner och ta fram nödvändiga handlingsplaner kring genomförandet. Regiondirektören fastställde 2014-11-27 en plan för genomförandet av utvecklingsstrategin.

Skånes utveckling är starkt kopplad till samspelet med omvärlden. Ekonomisk integration; EU-direktiv och förordningar; rörligheten av varor, tjänster, människor och kapital på den europeiska inre marknaden; det geografiska läget – Öresundsregionen, Sydsverige och Östersjöområdet – är några av de omvärldsfaktorer som påverkar förutsättningarna för Region Skånes uppdrag.

Det finns idag i Europa en växande insikt om att samarbete över nationsgränserna är betydelsefullt för regional och lokal utveckling samt för att stärka Europa globalt. Ett exempel är den makroregionala strategi för Östersjöområdet som EU och medlemsstaterna kring Östersjön arbetar med och där Region Skåne medverkar på flera sätt. Andra viktiga frågor är exempelvis den ökande globala betydelsen av de växande ekonomierna i andra världsdelar, inte minst i Asien, samt arbetet för att hantera klimatförändring och energiförsörjning.

I många fall är internationellt samarbete en förutsättning för att få tillgång till medfinansiering till utvecklingsarbete från EU:s fonder och program. Det gäller såväl de gränsöverskridande territoriella samarbetsprogrammen (Interreg) som sektorsprogrammen – exempelvis Horisont 2020, Hälsa för tillväxt och Ett sammanlänkat Europa. Region Skåne deltar i flera projekt med parter i andra länder, oftast medfinansierade av något EU-program. Vi har inför innevarande programperiod 2014-2020 aktivt medverkat i framtagningen av regionala genomförandeprogram och i två fall även haft huvudansvaret för arbetet. Detta gäller det regionala strukturfondsprogrammet Skåne-Blekinge och det gränsöverskridande programmet för Öresund-Kattegat-Skagerrak.

Region Skåne har ett omfattande kontaktnät i Europa och internationellt. I många fall är det förtroendevalda på hög nivå som ingår i nätverk där man möter, samtalar och samarbetar med kollegor i andra regioner och andra länder. Likaså deltar flera tjänstemän, framför allt från koncernkontoret, i samma eller motsvarande nätverk. I båda fallen uppnås samma fördelar: Ett värdefullt byggande av relationer samt utbyte av tankar, kunskap och erfarenheter som bidrar till uppbyggnad av kunskap och kompetens i den egna organisationen, till att synliggöra Skåne och Region Skåne på den globala arenan och till att ta tillvara skånska intressen i olika frågor.

Liknade plattformar/arenor för samarbete finns även i andra delar av organisationen, exempelvis inom sjukvården, men är då oftast mer avgränsade tematiskt och i stor utsträckning i form av utbyte inom olika specialiteter – ofta med forskningsanknytning och i samarbete med universitet och högskolor. Den typen av internationella samarbeten är betydelsefulla och bidrar till att upprätthålla och utveckla kunskap och kompetens i den egna verksamheten.

3.1 DET ÖPPNA SKÅNE 2030

I ”*Det öppna Skåne 2030*” anges fem prioriterade ställningstaganden:

- Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet
- Skåne ska bli en stark hållbar tillväxtmotor
- Skåne ska dra nytta av sin flerkärniga ortstruktur
- Skåne ska utveckla morgondagens välfärdstjänster
- Skåne ska vara globalt attraktivt

Inom alla dessa finns behov att arbeta med omvärldsbevakning och påverkansarbete såväl nationellt som internationellt samt att samarbeta med andra regioner. I det avsnitt i utvecklingsstrategin som handlar om att Skåne ska vara globalt attraktivt finns några mål som är särskilt intressanta i detta sammanhang. Nedan följer några citat.

- **Göra Skåne mer känt i omvärlden**

Skåne behöver bli mer känt på den europeiska och globala arenan. Det är avgörande att Skåne uppfattas som en internationellt attraktiv region och att människor och företag vill söka sig hit.

- **Dra nytta av Skånes internationella befolkning och profil**

Här talas nästan alla världens språk och det finns en stor mångkulturell kompetens att använda inom exempelvis ökad export till nya marknader.

- **Göra Skåne till internationellt föredöme**

En attraktiv region agerar föredöme. Lyckas Skåne med detta stärks den globala konkurrenskraften och regionen blir en internationellt attraktiv plats att bo och verka i.

- **Stärka den internationella tillgängligheten**

Vi ska stärka Skåne som knutpunkt i norra Europa och vidareutveckla vår internationella tillgänglighet som helhet. Vi behöver ta fram en samlad strategi med prioriteringar för infrastruktur och transportkorridorer i Öresundsregionen, Skandinavien, södra Östersjöområdet och i EU-perspektiv – för både passagerar- och godstrafik. Copenhagen Airport och de skånska flygplatserna behöver utvecklas för att förbättra den långväga tillgängligheten. De skånska hamnarna har även en nyckelroll för Skånes export och import.

- **Vidareutveckla den gränsöverskridande arbetsmarknaden**

Den gränsöverskridande storstadsregionen Köpenhamn-Malmö-Lund behöver integreras och stärkas som internationell tillväxtmotor. Det gäller näringslivsfrågor och forsknings-samarbete, där det blir särskilt påtagligt genom att ESS blir en gränsöverskridande anläggning lokaliserad både till Skåne och till Själland. Med höghastighetståg och Fehmarn Bältförbindelsen kan vi även vidga samarbetet och arbetsmarknaderna mot Hamburg/Berlin och i ett skandinaviskt perspektiv.

- **Agera strategiskt på nationella och internationella arenor**

Genom att agera tillsammans inom Skåne, med grannregionerna och med starka regioner i Europa och i hela världen kan Skåne bli en betydande europeisk och global aktör. Vi behöver vidareutveckla samarbetet i Öresundsregionen, inom Sydsverige, med Stockholm och den nationella nivån, inom Skandinavien, med norra Tyskland och i Östersjöområdet. Parallellt med detta är det nödvändigt att vi samarbetar på den europeiska och globala arenan.

4 Tematiska samarbeten

Region Skåne har ett brett verksamhetsfält. Förutom ansvaret för hälsa och vård har vi även ett lagstadgat ansvar att arbeta med den regionala utvecklingen i Skåne. Inom båda dessa områden har vi under lång tid byggt upp relationer och samarbeten både inom Sverige och internationellt – både på politisk nivå och i tjänstemannaorganisationen.

Den tematiska inriktningen av dessa samarbeten varierar över tid, liksom vilka konstellationer som är mest relevanta samt vilka arenor det är viktigast att agera på. Det är därför inte möjligt att i en övergripande policy med ett långsiktigt perspektiv i detalj peka ut hur det internationella arbetet ska inriktas. Detta ska i stället ske inom ramen för det årliga arbetet med budget och verksamhetsplaner samt i olika tematiska eller geografiskt avgränsade strategier/handlingsplaner. Här har också den årliga omvärldsanalys som utgör en del av underlaget till budgetprocessen en viktig roll.

Grundläggande är att även det internationella arbetet ska vara en del av vårt arbete för att bidra till att genomföra intentionerna i den regionala utvecklingsstrategin och till den koplade handlingsplaner. Ett exempel är den internationella innovationsstrategin med de tre innovationsområdena Smarta hållbara städer, Personlig hälsa och Smarta material.

5 Viktiga arenor

Det finns flera olika sorters arenor för internationellt arbete och intressebevakning. I vissa fall har Region Skåne överenskommelser på politisk nivå med regioner i andra länder, i andra fall är vi medlem i organisationer/nätverk där vi ibland har politisk representation och ibland representeras på tjänstemannanivå. Ibland genomför vi speciella evenemang på aktuella teman, antingen på egen hand eller tillsammans med våra samarbetspartners. Vi medverkar i projekt tillsammans med partners i Sverige, Europa och internationellt. Det finns dessutom ett löpande arbete med intressebevakning på europeisk nivå.

Oavsett arena, så ska vårt engagemang och våra insatser grundas på den regionala utvecklingsstrategin för Skåne eller på nyttan av att utveckla våra egna verksamheter och vår egen kompetens.

5.1 SAMARBETSAVTAL

Samarbete med regioner i andra länder, oavsett om det är i Europa eller i andra världsdelar, ska baseras på en bedömning av vilka vinster för den regionala utvecklingen i Skåne och/eller vår egen verksamhet som står att finna i sådant. Sådant samarbete ska i första hand beredas av berörd facknämnd, avgränsas tematiskt och tid samt åtföljas av beslut om finansiering och personalresurser.

Region Skånes insatser/aktiviteter inom ramen för dessa överenskommelser – både befintliga och eventuellt tillkommande – ska belysas i regionstyrelsens årliga budgetdirektiv och i förslag till budget och verksamhetsplan för berörd nämnd.

Region Skåne har för närvarande politiskt beslutade samarbetsavtal eller motsvarande med Västpommern i Polen, med Commonwealth of Massachusetts i USA tillsammans med de danska regionerna Hovedstaden och Sjælland, samt med de tre kinesiska provinserna Guangdong, Tianjin och Hong Kong. I det sistnämnda fallet är även Lärosäten Syd avtalspart.

Vårt engagemang i den Europeiska Grupperingen för Territoriellt samarbete för den Central-europeiska Transportkorridoren (ETGC-CETC) är i en särskild juridisk form. En sådan gruppering kan närmast liknas vid ett gränsöverskridande kommunalförbund som regleras genom en EU-förordning som också omsatts i nationella lagar i respektive medlemsstat. Region Skåne är, genom beslut i regionfullmäktige, en av stiftarna till grupperingen, som har sitt säte i Szczecin i Polen. Det fortsatta engagemanget i grupperingen ska i första hand beredas genom regionala utvecklingsnämnden och integreras i nämndens budget och verksamhetsplanering.

Innehållet i och omfattningen av dessa överenskommelser är formulerat brett och övergripande och innehåller inte konkreta aktiviteter. I stället är det meningen att sådana ska växa fram inom ramen för överenskommelserna – inte alltid klart uttalat på vilket sätt eller i vilka konstellationer. Inför tecknandet av överenskommelserna har dock skett en diskussion och förankring på politisk nivå där man identifierat motparterna som intressanta och relevanta aktörer att samarbeta med. Uppgiften för den politiska nivån är i dessa sammanhang främst att markera den politiska viljan och stödet till samarbetet, att agera ”dörröppnare”.

5.2 ORGANISATIONER OCH NÄTVERK

Region Skåne är medlem i några europeiska organisationer/nätverk där vi har politisk representation. Några viktiga sådana organisationer är STRING och CPMR. Även i dessa arenor är det viktigt att våra representanter deltar med den regionala utvecklingsstrategin på näthinan och företräder de skånska intressena. Det är också viktigt att de politiska representanterna har ett kompetent stöd från tjänstemannaorganisationen för att få underlag för sitt arbete. I några av dessa organisationer finns styrgrupper och tematiska arbetsgrupper som bemannas av tjänstemän. Engagemang i organisationer är ett löpande åtagande och ska åtföljas av nödvändiga personella och ekonomiska resurser. Det är ett ansvar för både regionstyrelsen och facknämnderna att beakta detta.

5.3 EU/EUROPA

Region Skåne har ett eget representationskontor i Bryssel; Skåne European Office. Verksamheten bedrivs i ett av Region Skåne helägt belgiskt företag. Kontorets uppdrag kan sammanfattas med att det ska stärka och synliggöra Skåne gentemot EU:s institutioner samt andra

regioner och organisationer i Europa. Parallellt ska kontoret öka medvetenheten och förståelsen hos skånska aktörer för de politiska processerna i Bryssel.

Verksamheten knyter samman utvecklingsarbetet i Skåne med den politiska diskussionen i Bryssel och ökar möjligheterna till europeiska partnerskap av olika slag. Samarbetet mellan aktörer i Skåne – både inom Region Skåne och utanför – och kontorets medarbetare är en helt avgörande framgångsfaktor. Det är ett ömsesidigt beroende, där verksamheten på hemmaplan i Skåne berikas och drar nytta av den verksamhet och kompetens som finns på kontoret samtidigt som medarbetarna i Bryssel får nödvändiga signaler och kunskap från hemmaorganisationen för att aktivt kunna främja skånska intressen i ett EU-sammanhang.

Som i allt annat internationellt arbete och när det gäller intressebevakning varierar frågorna och deras vikt över tid. Även i detta fall måste vi därför löpande ompröva och omprioritera vilka frågor som för tillfället är viktigast. Detta sker normalt i samband med att regionstyrelsen fastställer sina årliga direktiv för budget och verksamhetsplan och ska därefter beaktas av respektive nämnd. Det utesluter inte att styrelsen och/eller nämnder i brådskande fall kan göra omprioriteringar under löpande budgetår.

6 Att företräda Region Skåne

Det internationella arbetet tar sig, som framgår ovan, olika uttryck. Det handlar om medlemskap i organisationer och nätverk, samarbetsavtal med andra regioner/motsvarande, strategisk bevakning och påverkan av EU-beslut, omvärldsbevakning inklusive studieresor, mottagande av utländska besökare, värdskap för möten, anföranden vid internationella konferenser, deltagande i evenemang, medverkan i projekt, etc.

Varje person, förtroendevald eller medarbetare, som deltar i internationellt arbete är en ambassadör för i första hand Region Skåne men även för Skåne och företräder i dessa sammanhang Region Skåne. Det internationella arbetet ska:

- Utgå från de sakområden som prioriteras i Region Skånes arbete och förmedla en positiv och tydlig bild av Skåne och Region Skåne och den regionala utvecklingsstrategin.
- Där så är möjligt bygga på samverkan med andra aktörer i Skåne och/eller Sverige.
- Stämma överens med de värderingar som i övrigt präglar Region Skånes arbete, till exempel jämställdhet och miljöhänsyn.